

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ 179/2017
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Α΄ ΤΑΚΤΙΚΗ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ)
Συνεδρίαση της 8ης Ιουνίου 2017**

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Μιχαήλ Απέσσος, Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Αλέξανδρος Καραγιάννης, Ανδρέας Χαρλαύτης, Βασιλική Δούσκα και Νικόλαος Μουδάτσος, Αντιπρόεδροι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Στέφανος Δέτσης, Ευγενία Βελώνη, Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Δημήτριος Χανής, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Κωνσταντίνος Κατσούλας, Αλέξανδρος Ροϊλός, Αδαμαντία Καπετανάκη, Αγγελική Καστανά, Ελένη Πασαμιχάλη, Χριστίνα Διβάνη, Ευσταθία Τσαούση, Χρήστος Μητκίδης, Διονύσιος Χειμώνας, Βασιλική Παπαθεοδώρου και Βασίλειος Κορκίζογλου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Γεωργία Καφήρα, Πάρεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Αριθμός ερωτήματος: Το υπ' αριθ.πρωτ.Δ.ΕΙΣΠΡ.Β.1005895 ΕΞ 2016/14-1-2016 έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, Γενική Διεύθυνση Φορολογικής Διοίκησης, Διεύθυνση Εισπράξεων, Τμήμα Β', όπως συμπληρώθηκε με το με υπ' αριθ. πρωτ. ΔΕΙΣΠΡ.Β 1111299 ΕΞ 2016/21-7-2016 έγγραφο της ίδιας υπηρεσίας.

Ερώτημα: Ενόψει του διδόμενου ιστορικού, και λαμβάνοντας υπόψη ότι η παράγραφος 2 του άρθρου 31 του Κ.Ε.Δ.Ε., όπως σήμερα ισχύει, θεσπίστηκε μετά την έκδοση της υπ' αριθ. 384/2013 γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Τμήμα Α'), ερωτάται: α) Αν με την καταβολή των

αναδρομικών αποδοχών σε τραπεζικό λογαριασμό, το πιστωτικό ίδρυμα εις χείρας του οποίου επιβλήθηκε η κατάσχεση υποχρεούται να αναγάγει το σύνολο του ποσού σε μηνιαία καταβολή και να εφαρμόσει την προστατευτική ρήτρα περί μηνιαίας καταβαλλόμενης σύνταξης, σε ό,τι αφορά το ακατάσχετο αυτής, κατά τις διατάξεις του άρθρου 31 του ΚΕΔΕ, όπως αυτό ίσχυε κατά το χρόνο έκδοσης της γνωμοδότησης ή αν η διάταξη της παραγράφου 2 του ανωτέρω άρθρου αποκλείει την εφαρμογή εκ μέρους του πιστωτικού ιδρύματος του γενικού ακατάσχετου μισθών, συντάξεων και ασφαλιστικών βοηθημάτων που ορίζεται στην παράγραφο 1 του αυτού ως άνω άρθρου, ενόψει των οριζόμενων στην παράγραφο 2 τούτου, περί μη εφαρμογής κάθε άλλης διάταξης, που ρυθμίζει αντίθετα προς τις διατάξεις της εν λόγω παραγράφου επί των επιβαλλόμενων στα χέρια των ιδρυμάτων κατασχέσεων και β) σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, ως προς την υποχρέωση του πιστωτικού ιδρύματος να εφαρμόσει την παράγραφο 1 του ανωτέρω άρθρου και να αναγάγει το σύνολο του ποσού σε μηνιαία καταβολή, για πόσο χρονικό διάστημα θα ισχύσει το ακατάσχετο του κατατεθέντος ποσού, με δεδομένο ότι, αφενός μεν στην αιτιολογική έκθεση επί της περίπτωσης 4 της παρ. Α του άρθρου τρίτου του ν. 4254/2014 ρητά αναφέρεται ότι δεν έχει εφαρμογή η διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 982 του ΚΠολΔ, αφετέρου δε ο οφειλέτης του Δημοσίου δύναται να αφήσει τα εν λόγω «ακατάσχετα» ποσά στον τραπεζικό λογαριασμό για ανάληψη στο απώτερο μέλλον ή αδυνατεί να τα αναλάβει μετά την επιβολή των capital controls. –

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, για το οποίο εκδόθηκε η υπ' αριθ. 41/2016 του Α' Τμήματος του Ν.Σ.Κ. και στη συνέχεια ζητήθηκε η παραπομπή στην Ολομέλεια, με την από 18-7-2016 επισημειωματική πράξη του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, η Α' Τακτική Ολομέλεια του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδότησε ως εξής :

Ιστορικό

Από το έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας και τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής :

1. Σε ερωτήματα της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. (εφεξής ΕΤΕ), προς τις υπηρεσίες της Φορολογικής Διοίκησης, σχετικά με το αν πρέπει να αποδοθούν στο Δημόσιο ή να αποδεσμευθούν ποσά που δεσμεύτηκαν βάσει

κατασχέσεων εις χείρας της, προερχόμενα από αναδρομικές συντάξεις, παρατίθενται ενδεικτικά οι ακόλουθες δύο (2) περιπτώσεις:

α) Από το υπ' αριθ. πρωτ. 10057/1826/18-8-2015 έγγραφο της ΕΤΕ προκύπτει ότι η Δ.Ο.Υ. Τρίπολης επέβαλε κατάσχεση εις χείρας της (ΕΤΕ) ως τρίτης, για οφειλές του οφειλέτη του Δημοσίου Τ.Κ., με το υπ' αριθ. πρωτ. 35348/15074/23-7-2014 κατασχετήριο έγγραφο, που της επιδόθηκε στις 29-7-2014. Η Τράπεζα εμπρόθεσμα δήλωσε ότι ο ως άνω οφειλέτης του Δημοσίου διατηρεί λογαριασμό, το υπόλοιπο του οποίου δεν εξοφλεί την απαίτηση του Δημοσίου, απέδωσε στη Δ.Ο.Υ. το ποσό που υπήρχε κατά τον χρόνο επιβολής της κατάσχεσης και δέσμευσε το λογαριασμό για το μέλλον. Στις 28-8-2014 ο οφειλέτης δήλωσε τον συγκεκριμένο λογαριασμό ως ακατάσχετο, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 31 του ΚΕΔΕ (όπως αυτή προστέθηκε με την περ. 4 της παρ. Α του άρθρου τρίτου του ν. 4254/2014) και την ΠΟΛ 109/2014. Στις 26-6-2015 πιστώθηκε στον δεσμευθέντα λογαριασμό ποσό 10.994,55 ευρώ, προερχόμενο από αναδρομικές συντάξεις, το οποίο αναγόμενο σε μηνιαία βάση είναι μικρότερο των 1.500 ευρώ. Κατόπιν γνωμάτευσης της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών της ΕΤΕ, η Τράπεζα απέδωσε στον φορολογούμενο τα $\frac{3}{4}$ αυτού και παρακράτησε το υπόλοιπο $\frac{1}{4}$ αυτού, προς απόδοση στο Δημόσιο.

β) Από το υπ' αριθ. πρωτ. 31285/28-7-2015 έγγραφο της ΔΟΥ ΦΑΕ Πειραιά και το υπ' αριθ. πρωτ. 104452/22-7-2015 έγγραφο της ΕΤΕ προκύπτει ότι η ανωτέρω Δ.Ο.Υ. επέβαλε κατάσχεση εις χείρας της (ΕΤΕ) ως τρίτης, για οφειλές του οφειλέτη του Δημοσίου Β.Γ., με το υπ' αριθ. πρωτ. 45337/13799/29-1-2014 κατασχετήριο έγγραφο, που της επιδόθηκε στις 4-11-2014. Η Τράπεζα εμπρόθεσμα δήλωσε ότι ο ως άνω οφειλέτης του Δημοσίου διατηρεί λογαριασμό με μηδενικό υπόλοιπο και δέσμευσε το λογαριασμό για το μέλλον. Στις 18-1-2014 ο οφειλέτης δήλωσε τον συγκεκριμένο λογαριασμό ως ακατάσχετο, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 31 παρ. 2 του ΚΕΔΕ. Στις 1-7-2015 πιστώθηκε στον δεσμευθέντα λογαριασμό ποσό 13.608,32 ευρώ και την 2-7-2015 ποσό 13.608,32 ευρώ, προερχόμενα αμφότερα από αναδρομικές συντάξεις αναπηρίας, η οποία σύνταξη, αναγόμενη σε μηνιαία βάση, είναι μικρότερη των 1.500 ευρώ. Κατόπιν γνωμάτευσης της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών της ΕΤΕ, η Τράπεζα

απέδωσε στον φορολογούμενο τα $\frac{3}{4}$ αυτού και παρακράτησε το υπόλοιπο $\frac{1}{4}$ αυτού προς απόδοση στο Δημόσιο.

2. Περαιτέρω, τίθεται υπόψη και η υπ' αρ. 384/2013 γνωμοδότηση του Α' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που έγινε αποδεκτή από το Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, με την οποία έγινε δεκτό ότι η αναδρομική καταβολή αποδοχών σε τραπεζικό λογαριασμό πρέπει να αναχθεί σε ποσό μηνιαίας καταβολής, προκειμένου να εφαρμοστεί η προστατευτική ρήτρα περί μηνιαίως καταβαλλόμενου μισθού, σύνταξης ή βοηθήματος, ως προς το ακατάσχετο αυτού.

Κατόπιν τούτων τέθηκαν τα ως άνω ερωτήματα.

Νομοθετικό πλαίσιο

3. Στο άρθρο 31 του ΚΕΔΕ (ν.δ. 356/1974, Α' 90) ορίζονται τα εξής:

«1. Εξαιρούνται της κατασχέσεως εις χείρας τρίτων : α) ... ε) Οι απαιτήσεις από μισθούς, συντάξεις και κάθε είδους ασφαλιστικά βοηθήματα που καταβάλλονται περιοδικά, εφόσον το ποσό αυτών μηνιαίως είναι μικρότερο από χίλια (1.000) ευρώ, στις περιπτώσεις δε που υπερβαίνει το ποσό αυτό επιτρέπεται η κατάσχεση για τα χρέη προς το Δημόσιο επί του $\frac{1}{2}$ του υπερβάλλοντος ποσού των χιλίων (1.000) ευρώ και μέχρι του ποσού των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ, καθώς και επί του συνόλου του υπερβάλλοντος ποσού των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται στις κατασχέσεις που επιβάλλονται μετά την έναρξη ισχύος του, ανεξαρτήτως του χρόνου γένεσης των απαιτήσεων του Δημοσίου, καθώς και στις ήδη επιβληθείσες ενεργείς κατασχέσεις για τις απαιτήσεις του οφειλέτη έναντι του τρίτου που γεννώνται από την έναρξη ισχύος του, στ)...., ζ)...

2. Καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα σε ατομικό ή κοινό λογαριασμό είναι ακατάσχετες μέχρι του ποσού των χιλίων διακοσίων πενήντα (1.250) ευρώ μηνιαίως για κάθε φυσικό πρόσωπο και σε ένα μόνο πιστωτικό ίδρυμα. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου απαιτείται γνωστοποίηση από το φυσικό πρόσωπο ενός μοναδικού λογαριασμού, με υποβολή ηλεκτρονικής δήλωσης στο πληροφοριακό σύστημα της Φορολογικής Διοίκησης. Εφόσον υπάρχει λογαριασμός περιοδικής πίστωσης μισθών, συντάξεων και ασφαλιστικών βοηθημάτων, γνωστοποιείται, αποκλειστικά και μόνο, ο λογαριασμός αυτός. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ορίζονται ο τρόπος υποβολής και πιστοποίησης του χρόνου της παραλαβής και τα στοιχεία της

υποβαλλόμενης δήλωσης, ο τρόπος ενημέρωσης των πιστωτικών ιδρυμάτων από τη Φορολογική Διοίκηση για την υποβαλλόμενη δήλωση και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου. Κάθε άλλη διάταξη, που ρυθμίζει αντίθετα προς τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, δεν εφαρμόζεται στις κατασχέσεις που επιβάλλονται στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου.»¹

Ερμηνεία των διατάξεων

4. Κατά την ενώπιον της Ολομέλειας συζήτηση μεταξύ των μελών αυτής, επί της ερμηνείας των ανωτέρω διατάξεων, διατυπώθηκαν δύο γνώμες:

Κατά τη γνώμη της **πλειοψηφίας**, η οποία απαρτίστηκε από τον Αντιπρόεδρο του Ν.Σ.Κ. Ανδρέα Χαρλαύτη και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Στέφανο Δέτση, Ευγενία Βελώνη, Ανδρέα Ανδρουλιδάκη, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Κωνσταντίνο Κατσούλα, Αδαμαντία Καπετανάκη, Αγγελική Καστανά, Ελένη Πασαμιχάλη, Χριστίνα Διβάνη, Ευσταθία Τσαούση, Χρήστο Μηκίδη, Διονύσιο Χειμώνα και Βασίλειο Κορκίζογλου (ψήφοι δέκα τέσσερις - 14), επί του πρώτου ερωτήματος προσήκει η εξής απάντηση:

Από την επισκόπηση του συνόλου των προαναφερόμενων νομοθετικών παρεμβάσεων επί της διάταξης του άρθρου 31 του ΚΕΔΕ, οι οποίες έλαβαν χώρα μετά την έκδοση της υπ' αριθ. 384/2013 γνωμοδότηση του ΝΣΚ, προκύπτει ότι παραμένει αναλλοίωτος ο κεντρικός σκοπός (ratio), για τον οποίο νομοθετήθηκε αρχικά το ακατάσχετο όριο των συγκεκριμένων απαιτήσεων και ο οποίος συνίσταται στην προστασία μισθωτών και συνταξιούχων με χαμηλά εισοδήματα. Το όριο αυτό διαφοροποιήθηκε εν συνεχεία, δίχως όμως να θίγεται τελικά η γενική προστατευτική ρήτρα, ούτε όταν προστέθηκε, με το άρθρο τρίτο του ν. 4254/2014, παρ. Α, υποπαρ. 4, η παράγραφος 2 του άρθρου 31 του ΚΕΔΕ, με την οποία, μεταξύ άλλων, καθορίστηκε ορισμένη διαδικασία για την προστασία των μέχρις ενός ορίου

¹ Η παράγραφος 2 του άρθρου 31 του ΚΕΔΕ προστέθηκε με την παράγραφο Α, υποπαρ. 4 του τρίτου άρθρου του ν. 4254/2014 (Α' 85), ενώ το πρώτο εδάφιο αντικαταστάθηκε ως άνω με την παράγραφο 8β της υποπαραγράφου Δ.1 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94). Η αρχική διάταξη του πρώτου εδαφίου είχε ως εξής:

«2. Καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα σε ατομικό ή κοινό λογαριασμό είναι ακατάσχετες μέχρι του ποσού των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ για κάθε φυσικό πρόσωπο και σε ένα μόνο πιστωτικό ίδρυμα. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου απαιτείται γνωστοποίηση από το φυσικό πρόσωπο ενός μοναδικού λογαριασμού, με υποβολή ηλεκτρονικής δήλωσης στο πληροφοριακό σύστημα της Φορολογικής Διοίκησης.»

καταθέσεων. Με την τελευταία αυτή διάταξη, πιο συγκεκριμένα, χορηγήθηκε η δυνατότητα στους δικαιούχους να υποβάλουν ηλεκτρονική δήλωση στο ηλεκτρονικό σύστημα της Φορολογικής Διοίκησης, με την οποία θα δηλώνεται συγκεκριμένος λογαριασμός ως ακατάσχετος, ενώ αν υπάρχει λογαριασμός περιοδικής πίστωσης μισθών, συντάξεων και ασφαλιστικών βοηθημάτων, πρέπει να δηλωθεί αποκλειστικά και μόνο αυτός. Επομένως, σκοπός του νομοθέτη, με την προσθήκη της μεταγενέστερης και ειδικότερης ρύθμισης της παραγράφου 2 του άρθρου 31, ήταν να επεκτείνει πλέον ρητώς το ακατάσχετο όριο και στις κατασχέσεις των τραπεζικών καταθέσεων για την μέχρι ορισμένου ποσού προστασία αυτών, πολύ δε περισσότερο όταν αυτές προέρχονται από μισθούς, συντάξεις ή ασφαλιστικά βοηθήματα. Προς τούτο και ο νομοθέτης, κατά τα προαναφερόμενα, όρισε ότι στις περιπτώσεις που υπάρχει τέτοιος λογαριασμός, η ηλεκτρονική δήλωση πρέπει να περιλαμβάνει, αποκλειστικά και μόνο, τον λογαριασμό αυτό.

5. Περαιτέρω στην περίπτωση, κατά την οποία για οποιονδήποτε λόγο, καθυστερήσει ο εργοδότης, ή ο συνταξιοδοτικός ή ασφαλιστικός οργανισμός, να καταβάλει τον μισθό ή τη σύνταξη στον ενδιαφερόμενο, πράγμα το οποίο, τουλάχιστον όσον αφορά τη σύνταξη, είναι σύνηθες φαινόμενο, τότε [και υπό την προϋπόθεση ότι έχει τηρηθεί η υποβολή ηλεκτρονικής δήλωσης, εκ μέρους του δικαιούχου, για την γνωστοποίηση του συγκεκριμένου λογαριασμού ως μοναδικού και αποκλειστικού (λογαριασμού) περιοδικής πίστωσης μισθών και συντάξεων], η Τράπεζα οφείλει να αναγάγει το σύνολο του καταβληθέντος ποσού σε μηνιαία καταβολή, ανάλογα με το εκάστοτε ισχύον όριο του ακατάσχετου, προκειμένου να εφαρμοστεί η προστατευτική ρήτρα της ανά μήνα καταβαλλόμενης σύνταξης (ή μισθού) σε ό,τι αφορά το ακατάσχετο αυτής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 31 του ΚΕΔΕ, όπως ισχύει. Η τυχόν αντίθετη ερμηνευτική εκδοχή παραβιάζει τις συνταγματικές αρχές αφενός της χρηστής διοίκησης και του κράτους δικαίου, καθόσον ο διοικούμενος τιμωρείται για την, χωρίς δική του υπαιτιότητα, καθυστέρηση του εργοδότη του ή του οικείου ασφαλιστικού οργανισμού να καταβάλει αναδρομικά οφειλόμενους μισθούς και συντάξεις, πέραν του γεγονότος ότι, εν αναμονή είσπραξης κατά το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, υπέστη αντίστοιχη ταλαιπωρία, και αφετέρου της ισότητας, δεδομένου ότι τίθεται προφανώς σε δυσμενέστερη θέση και αντιμετωπίζεται αυστηρότερα, χωρίς δική του

υπαιτιότητα, εκείνος, του οποίου ο εργοδότης ή ο ασφαλιστικός ή συνταξιοδοτικός οργανισμός καθυστέρησε την καταβολή του μισθού ή της σύνταξης, σε σχέση με άλλον, για τον οποίο δεν υπήρξε καθυστέρηση και εισέπραξε τα χρήματα εγκαίρως.

6. Επί του δευτέρου ερωτήματος, ήτοι για πόσο χρονικό διάστημα θα ισχύσει το ως άνω ακατάσχετο του συνολικά κατατεθέντος ποσού αναδρομικών συντάξεων, κατά τη γνώμη της ως άνω πλειοψηφίας, δεν προκύπτει από διάταξη νόμου ότι υφίσταται χρονικός περιορισμός για το ακατάσχετο του συγκεκριμένου ποσού, μετά την, κατά τα ανωτέρω, αναγωγή αυτού σε μηνιαία καταβολή, δεδομένου ότι μόνο με αυτόν τον τρόπο ολοκληρώνεται ο σκοπός της διάταξης, ήτοι, όπως προαναφέρθηκε, η προστασία μισθωτών και συνταξιούχων με χαμηλά εισοδήματα.

7. Κατά τη γνώμη της **μειοψηφίας**, η οποία απαρτίστηκε από τον Πρόεδρο του ΝΣΚ Μιχαήλ Απέσσο, τους Αντιπροέδρους του ΝΣΚ Αλέξανδρο Καραγιάννη, Βασιλική Δούσκα και Νικόλαο Μουδάτσο, και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Δημήτριο Χανή, Νικόλαο Δασκαλαντωνάκη, Αλέξανδρο Ροϊλό και Βασιλική Παπαθεοδώρου (ψηφοί οκτώ -8), προς την οποία συντάχθηκε και η εισηγήτρια Γεωργία Καφήρα, Πάρεδρος του ΝΣΚ (γνώμη χωρίς ψήφο), επί του πρώτου ερωτήματος προσήκει η απάντηση ότι, όπως συνάγεται από τη γραμματική διατύπωση, το σκοπό και τη συστηματική ερμηνεία της διάταξης της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του ΚΕΔΕ, επί κατάσχεσης εις χείρας πιστωτικού ιδρύματος ως τρίτου, ποσού που πιστώθηκε σε ήδη δεσμευμένο λογαριασμό οφειλέτη του Δημοσίου, το οποίο προέρχεται από αναδρομική καταβολή συντάξεων, το πιστωτικό ίδρυμα δεν υποχρεούται να αναγάγει το ποσό αυτό σε μηνιαία καταβολή, εφαρμόζοντας την προστατευτική ρήτρα περί μηνιαίας καταβαλλόμενης σύνταξης σε ό,τι αφορά το ακατάσχετο αυτής, που ερείδεται στις διατάξεις του άρθρου 31 παρ. 1 του ΚΕΔΕ, διότι αποκλειστικά εφαρμοστέα τυγχάνει η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του ΚΕΔΕ, ο προστατευτικός σκοπός της οποίας συνίσταται στην εξασφάλιση ενός αποδεκτού επίπεδου διαβίωσης για κάθε φυσικό πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένου του μισθωτού και του συνταξιούχου. Η εξασφάλιση αυτή επέρχεται με την θέσπιση ενός ακατάσχετου ορίου στις τραπεζικές καταθέσεις ανερχόμενου στο ποσό των 1.500 αρχικά και ήδη 1.250 ευρώ μηνιαίως. Ειδικότερα, η παρεχόμενη προστασία, που θεσπίζεται με την

παράγραφο 2 του άρθρου 31, αφορά αποκλειστικά στο πιστωτικό κατάλοιπο του τραπεζικού λογαριασμού κατά τη διάρκεια κάθε μηνός και μόνο, χωρίς να επιτρέπεται «μεταφορά» του ακατάσχετου ορίου σε επόμενο μήνα, εφόσον αυτό δεν αναλήφθηκε από τον δικαιούχο του λογαριασμού κατά το μήνα της κατάθεσής του. Εφόσον λοιπόν δεν επιτρέπεται «μεταφορά» του ακατάσχετου ορίου σε επόμενο μήνα, πολύ περισσότερο, δεν επιτρέπεται «αναγωγή» του πιστωτικού καταλοίπου στα χρονικά διαστήματα στα οποία ανάγεται η κατάθεση από καταβολή αναδρομικών αποδοχών. Η ερμηνεία αυτή είναι σύμφωνη και με την αιτιολογική έκθεση του ν. 4336/2015, στην οποία, με αφορμή την περίπτωση 8 της υποπαραγράφου Δ.1 της παραγράφου Δ, που αντικατέστησε το α' εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του ΚΕΔΕ και μειώθηκε στα 1.250 ευρώ το κατώτατο όριο ακατάσχετου των καταθέσεων, διαλαμβάνεται ρητά ότι το όριο αυτό «...υπολογίζεται ανά μήνα, ενώ αποκλείεται σωρευτικώς υπολογισμός αυτού σε χρονικά διαστήματα μεγαλύτερα του μήνα.». Εξάλλου, τυχόν αντίθετη άποψη θα οδηγούσε σε διαφορετική εφαρμογή της ίδιας διάταξης επί του πιστωτικού καταλοίπου (αν αυτό για παράδειγμα έχει προέλθει από καθυστερούμενους μισθούς ή συντάξεις ή μισθώματα ή μερίσματα και όχι με βάση το ύψος του καταλοίπου), ενώ ο σκοπός της διάταξης, είναι, όπως προεκτέθηκε, η εξασφάλιση ενός αποδεκτού ορίου διαβίωσης για κάθε φυσικό πρόσωπο.

Επί του δεύτερου ερωτήματος, κατά τη γνώμη αυτή παρέλκει η απάντηση, ενόψει απάντησης που δόθηκε στο πρώτο ερώτημα.

Απάντηση

8. Ενόψει των ανωτέρω, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Α' Τακτική Ολομέλεια), γνωμοδοτεί, κατά πλειοψηφία, ότι α) η ΕΤΕ υποχρεούται να αναγάγει το σύνολο των κατατεθέντων ποσών, που αφορούν αναδρομικώς καταβαλλόμενες συντάξεις, σε μηνιαία καταβολή και να εφαρμόσει την προστατευτική ρήτρα περί ακατασχέτου της μηνιαίως καταβαλλόμενης σύνταξης, κατά τα οριζόμενα στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του ΚΕΔΕ, όπως αυτή προστέθηκε με την υποπαραγραφο 4 της παραγράφου Α του άρθρου τρίτου του ν. 4254/2014 και το όριο τούτου (ακατασχέτου) ίσχυε, ανερχόμενο τότε στο ύψος των 1.500 ευρώ το μήνα, ενόψει του χρόνου γένεσης των επίμαχων απαιτήσεων, δηλαδή πριν από την αντικατάσταση του πρώτου εδαφίου αυτής, με την παράγραφο 8β της

υποπαραγράφου Δ1 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015, υπό τον όρο ότι έχει τηρηθεί από τον δικαιούχο η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής δήλωσης γνωστοποίησης για την ύπαρξη ενός μοναδικού και αποκλειστικού λογαριασμού περιοδικής πίστωσης μισθών, συντάξεων και ασφαλιστικών βοηθημάτων, και β) ότι δεν προκύπτει εκ του νόμου χρονικός περιορισμός εντός του οποίου πρέπει να αναληφθούν από τον καταθέτη και οφειλέτη του Δημοσίου οι ως άνω απαιτήσεις του, οι οποίες καταλαμβάνονται από το ακατάσχετο.

Αθήνα 20-6-2017

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Μιχαήλ Α. Απέσσος
Πρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

Γεωργία Καφίρα
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.